

Ślubu emigrantowi może udzielić polski konsul

Parze emigrantów ślubu może udzielić polski konsul. Natomiast małżeństwo z cudzoziemcem można zawrzeć za granicą lub w polskim urzędzie stanu cywilnego.

Przebywający za granicą obywatele polscy nie muszą wracać do kraju, aby wziąć ślub. Formalności mogą załatwić w polskim konsulacie. Konsul przyjmie od nich oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński i oświadczenie o tym, jakie nazwisko będą nosili małżonkowie oraz ich dzieci. Małżonkowie mogą nosić wspólne nazwisko, które było do tej pory nazwiskiem jednego z nich, albo każdy z nich może zachować nazwisko dotychczasowe. Istnieje też trzecia możliwość: małżonek może swoje dotychczasowe nazwisko połączyć z nazwiskiem małżonka. Nazwisko, utworzone w wyniku połączenia, nie może się składać z więcej niż dwóch członów.

Obowiązuje zasada, że dziecko nosić będzie nazwisko ojca, małżonkowie mogą jednak złożyć oświadczenie, że będzie ono nosiło nazwisko matki. Gdyby przebywający za granicą Polak chciał wziąć ślub z cudzoziemką (albo Polka z cudzoziemcem), wtedy mogą to również zrobić przed organem do tego powołanym w państwie pobytu. Polak powinien złożyć tam zaświadczenie, że posiada zdolność prawną do zawarcia małżeństwa za granicą. Wydaje je konsul.

Ślub w kraju

Małżeństwo z cudzoziemcem Polak może zawrzeć w polskim urzędzie stanu cywilnego. Oprócz dokumentów, które są zawsze wymagane do jego zawarcia, należy dodatkowo złożyć dokument potwierdzający, że cudzoziemiec może wziąć ślub według prawa ojczystego. Zamiast takiego dokumentu można też przedłożyć postanowienie wydane przez polski sąd o zwolnieniu cudzoziemca z obowiązku przedłożenia go. Do polskiego sądu z wnioskiem o wydanie takiego postanowienia należy się zwrócić, wówczas gdy uzyskanie przez cudzoziemca dokumentu napotyka na trudne do przezwyciężenia przeszkody. Na przykład niektóre kraje nie wydają dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa według prawa krajowego. Są to m.in. Grecja, Hiszpania, Litwa, Ukraina, Estonia, Australia.

Zanim jednak sąd wyda postanowienie, ustala, czy na podstawie prawa ojczystego cudzoziemiec może zawrzeć małżeństwo. Gdyby jednak dopatrzył się sprzeczności między prawem ojczystym cudzoziemca a polskimi przepisami, uzna, że fakt ten stanowi nieusuwalną przeszkodę do zawarcia małżeństwa. Przeszkodą do jego zawarcia przez cudzoziemca w polskim urzędzie stanu cywilnego (czyli małżeństwa laickiego) nie jest na przykład jego wyznanie albo zakazy religijne dotyczące małżeństw z osobami innych wyznań.

Polskie obywatelstwo

Zawarcie małżeństwa z cudzoziemcem nie ma żadnego wpływu na utratę polskiego obywatelstwa. Natomiast urodzone za granicą dziecko nabywa obywatelstwo polskie, gdy oboje przebywający na emigracji rodzice są Polakami albo przynajmniej jedno z nich jest obywatelem polskim. Rodzice mogą dla dziecka wybrać obywatelstwo innego państwa. W tym celu w ciągu trzech miesięcy od porodu powinni złożyć zgodne oświadczenie przed właściwym organem w kraju pobytu. Takie uprawnienie mają jednak tylko wówczas, gdy jedno z rodziców jest obywatelem tego kraju, a obowiązujące tam przepisy zezwalają na przyznanie urodzonemu tam dziecku obywatelstwa.

Zdarza się, że rodzice nie mogą dojść do porozumienia odnośnie do tego, jakie obywatelstwo powinno mieć dziecko. Wtedy spór między nimi rozstrzygnie polski sąd, do którego powinni się zwrócić w ciągu trzech miesięcy od urodzenia dziecka.